

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/145/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112201552
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2112201552.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, proti žalovanému: N. L., nar. XX. B. XXXX, s hláseným pobytom bezdomovca Trnava, zast. opatrovníčkou: A. D., Okresný súd Trnava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, zastúpeného advokátom: JUDr. Ambróz Motyka, Stropkov, Nám. SNP 7, o 159 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 24. augusta 2012 č. k. 10C/73/2012-53 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného k rukám jeho advokáta náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,12 eur a to do 3 dní.

odôvodnenie:

Napádaným uznesením súd prvého stupňa I. zastavil konanie (pre späťvzatie žaloby žalobkyňou), II. žalobkyňi vrátil súdny poplatok „z návrhu“ (správne „za žalobu“, v tejto súvislosti i k označovaniu účastníkov tzv. sporového konania inak por. tiež § 79 ods. 1 a § 90 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej len „O. s. p.“ - pozn. odvolacieho súdu) v sume 9,87 eur (nadbytočne i „po právoplatnosti uznesenia prostredníctvom príslušného daňového úradu“), III. žalovanému nepriznal náhradu trov konania a IV. žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného (tu ďalej len „vedľajší účastník“) náhradu trov konania v sume 58,15 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Právne svoje rozhodnutie v časti trov konania zdôvodnil ust. § 146 ods. 2 vety prvej a § 149 ods. 1 O. s. p. a § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len advokátska tarifa“), vecne potom zavinením zastavenia konania žalobkyňou (z procesného hľadiska pre späťvzatie žaloby) a vznikom práva na náhradu trov konania na procesnej strane žalovaného, kde žalovanému náhrada priznaná bola pre nedostatok výslovnej požiadavky účastníka a naopak vedľajšiemu účastníkovi vznikli nárokovateľné trovy na právnom zastúpení advokátom (za 2 úkony právnej služby, paušálne náhrady k nim a na dani z pridanej hodnoty podľa podrobnejšieho rozpisu v odôvodnení).

Proti tomuto uzneseniu len v časti uloženia jej povinnosti na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka podala včas odvolanie žalobkyňa a navrhla ho zmeniť nepriznaním vedľajšiemu účastníkovi ním požadovanej (a napádaným uznesením prisúdenej) náhrady trov konania. Namietala, že právnym zastúpením vedľajšieho účastníka dochádza k nadbytočnému nárastu trov konania a nehospodárnosti konania, nakoľko vedľajší účastník ako združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, spôsobom obdobným tomu v prejednávanej veci vstupuje do množstva konaní (často bez vedomia ním

podporovaného spotrebiteľa a s opakovaním len viacerých procesných podaní bez ich významu pre beh konania) a trovy právneho zastúpenia tak nie sú účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je aj dôvodom hodným osobitného zreteľa pre postup podľa § 150 O. s. p. S poukazom na viaceré rozhodnutia krajských súdov v Banskej Bystrici, Bratislave, Košiciach a Prešove a na jeden z nálezov Ústavného súdu SR mala za to, že súd prvého stupňa pochybil, keď sa aj s týmito okolnosťami nevyporiadala.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Vedľajší účastník na strane žalovaného navrhol uznesenie v napadnutej časti potvrdiť majúci najmä za to, že správanie žalobkyne v spore a okolnosti, za ktorých uplatnila žalobou premlčanú pohľadávku (zrejme v domnienke, že žalovaný nebude namietat' premlčanie v dôsledku svojej neznalosti) nedávajú predpoklad pre aplikáciu § 150 ods. 1 O. s. p. Už samotný vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane spotrebiteľa je podľa jeho skúseností dostatočne účinným prostriedkom, zabraňujúcim dodávateľom v porušovaní spotrebiteľských práv. Nepovažuje za správne, aby neúspešné spory žalobkyne boli dotované z prostriedkov štátu či vedľajšieho účastníka (ktorý ako každý iný účastník, žalobkyňa s početným zamestnaneckým aparátom z toho nevynímajúc, má právo sa nechať v konaní zastupovať, pričom jeho spôsobilosť na vykonávanie predmetu jeho činnosti nie je možné podmieňovať odbornosťou v odbore právo). I on poukázal na judikatúru tuzemských súdov i Súdneho dvora Európskej únie, ktoré mu naopak vo vzťahu k žalobcom, ak zavinili zastavenie konania, alebo boli v sporoch neúspešní, náhradu trov konania priznávajú.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. vec v medziach odvolania, teda len vo výslovne napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania, pretože tu nešlo o vec samu a ani o žiaden zákonom predpokladaný prípad potreby prejednávania aj takejto veci na pojednávaní odvolacieho súdu a dospel k záveru, že uznesenie v napadnutej časti treba považovať za vecne správne.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy a napokon podľa vety druhej tu citovaného odseku 2 ustanovenia ak sa pre správanie odporcu (žalovaného) vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne (tu rozumej i vzala späť žaloba podaná dôvodne), je povinný uhradiť trovy konania odporca (i tu žalovaný).

Ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. predstavuje výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, pri ktorej uplatnení nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu jeho trov (trov konania vzniknutých tomuto účastníkovi a ním platených), ak konanie neskončilo vydaním vecného rozhodnutia o predmete sporu (najmä rozsudku vyhovujúceho žalobe celkom či len čiastočne, resp. žalobu celkom zamietajúceho), ale došlo k jeho zastaveniu. I takáto výnimka sa však neuplatňuje automaticky, keď sama predstavuje pravidlo, z ktorého existujú ďalšie 2 výnimky umožňujúce za splnenia v zákone celkom konkrétne vymedzených podmienok uloženie povinnosti na náhradu trov konania niektorému z účastníkov konania. Uplatnenie ktorejkoľvek z takýchto výnimiek (majúcich pôvod v oboch vetách ustanovenia § 146 ods. 2 O. s. p.) tak najmä predpokladá vznik trov majúcich sa nahradiť aspoň na jednej strane sporu (v opačnom prípade niet dôvodu pre použitie takejto výnimky), ale tiež procesnú situáciu, pri ktorej náhradu trov konania vôbec možno uložiť či priznať (pri zastavení konania medzi existujúcimi účastníkmi pre späťvzatie žaloby ide inak práve o taký prípad).

Prvá veta ust. § 146 ods. 2 O. s. p. so zavinením na zastavení konania pracuje výlučne z procesného hľadiska a zásadne toto (zavinenie) pričíta iniciátorovi konania. Tým je v tzv. základnom prvostupňovom konaní navrhovateľ (v sporovom konaní žalobca a tu konkrétne žalobkyňa - právnická osoba s právnou formou ženského rodu).

Zavinenie na zastavení konania pre späťvzatie žaloby síce nemusí byť vždy pričítané žalobcovi, podmienkou postupu podľa § 146 ods. 2 vety druhej O. s. p. je však 1. možnosť aspoň predbežného záveru o dôvodnosti žaloby a 2. správanie osoby či viacerých osôb, voči ktorej alebo ktorým požiadavka uplatnená žalobou smeruje, donucujúce žalobcu k späťvzatiu žaloby (teda také správanie, ktoré je na jednej strane výlučným správaním žalovaného bez možnosti žalobcu ho ovplyvniť a na druhej strane je so späťvzatím inak dôvodnej žaloby aj v priamej príčinnej súvislosti).

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu v prejednávanej veci Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), a to na základe špeciálnej zákonnej úpravy v ust. § 93 ods. 2 O. s. p. Keďže má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (rozumej tzv. hlavný, tu por. tiež ust. § 93 ods. 4 vety prvej O. s. p.), možno z toho vyvodiť len jeden záver a to, že aj vedľajší účastník má právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (tu napokon por. čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), realizované v rámci občianskeho súdneho konania (tzv. civilného procesu) možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom (advokátom) a samozrejme musí mať i právo na náhradu trov konania - do rámca ktorých bez akýchkoľvek pochybností patrí tiež náhrada trov právneho zastúpenia. O. s. p. v žiadnom zo svojich ustanovení nepodmieňuje možnosť zastúpenia advokátom absenciou (nedostatkom) odborných znalostí účastníka a teda ani nevylučuje, aby sa i účastník odborne spôsobilý hájil svoje či niečie iné záujmy v konaní pred súdom nemohol dať zastúpiť advokátom (a aby mu len z tohto dôvodu nemala byť priznaná náhrada trov v súvislosti s takýmto zastupovaním vzniknutých - nech aj na prípadné zastupovanie advokáta iným advokátom by z pohľadu účelnosti takto vynakladaných trov bolo namieste nazerať inak ako na problém nadnesený v prejednávanej veci). Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia, samozrejme len v tom prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého vedľajší účastník v konaní vystupoval, a len v tom prípade, ak trovy právneho zastúpenia sa poskytujú za úkony, ktoré boli v konaní vykonané účelne.

V prejednávanej veci na základe už uvedeného vyššie právo na náhradu trov konania vzniklo evidentne vedľajšiemu účastníkovi a žalovanému, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval, nakoľko zastavenie konania tu zaviniła žalobkyňa späťvzatím žaloby bez uvedenia dôvodu, pričom zo spisu sa podáva, že zjavnou príčinou takéhoto postupu tu bolo vznesenie námietky premlčania žalobou uplatňovaného práva zo strany vedľajšieho účastníka.

Za situácie, keď žalovaný na rozdiel od vedľajšieho účastníka náhradu trov konania nepožadoval a ani sa zo spisu žiadne jeho trovy nepodávajú, nemožno súhlasiť s argumentom žalobkyne, ktorá spochybňovala nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve po kvalifikovanom podaní vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku, došlo k späťvzatiu žaloby, čo malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Rovnako sa nemožno stotožniť s názorom odvolateľky, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného nemala byť priznaná náhrada trov konania s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p. (zrejme jeho odseku 1), keď žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná a takéto dôvody nezistil ani odvolací súd. Uspokojiť sa v tomto smere samozrejme nešlo s len všeobecným tvrdením o paušálnom opakovaní (advokátom zastupujúcim vedľajšieho účastníka) len nevýznamných skutočností (keďže tu absentovala konkretizácia, ktoré úkony mali byť takouto vadou dotknuté), celkom bolo treba odmietnuť rovnako bližšie neozrejmý názor žalobkyne o neexistencii dôvodu pre vstup vedľajšieho účastníka do konania v tejto veci (pokiaľ tým žalobkyňa nemala na mysli jej do istej miery pochopiteľný nezájum na tom, aby v konaní vystupoval niekto, od koho možno očakávať - zrejme na rozdiel od žalovaného - účinný odpor voči požiadavkám zo žaloby) a napokon doslova ako drzosť pôsobilo popieranie práva vedľajšieho účastníka na právnu pomoc advokáta (vyjadrené odvolaním sledujúcim zbavenie žalobkyne tzv. náhradovej povinnosti) súběžne s uplatnením samotnou odvolateľkou (žalobkyňou) práva na náhradu trov na právnom zastúpení advokátom v odvolacom konaní (ktoré bolo praktickým potvrdením dôvodnosti námietky z vyjadrenia vedľajšieho účastníka v odvolacom konaní v podobe otázky, ako môžu byť na

jednej strane tzv. advokátske trovy na strane vedľajšieho účastníka neúčelnými a na strane druhej rovnaké trovy na strane žalobkyne účelnými).

Vedený týmito úvahami a pri nedostatku dôvodov spochybniť určenie výšky priznanej náhrady trov konania vedľajšieho účastníka (ktorá výška ani odvolaním namietaná nebola), preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania žalobkyne a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil, stotožňujúc sa pritom aj s dôvodmi napádaného uznesenia.

Pri takomto výsledku odvolacieho konania v ňom úspech zaznamenal vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý podal aj návrh na prisúdenie mu náhrady trov odvolacieho konania (§ 211 ods. 2 a § 151 ods. 1 O. s. p.) . Odvolací súd mu preto v súlade s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. a § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 advokátskej tarify priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,12 eur, pozostávajúcich z odmeny za jeden polovičný úkon (písomné vyjadrenie k odvolaniu čo do trov konania) v sume 8,30 eur, paušálnej náhrady k nemu v sume 7,63 eur a sumy zodpovedajúcej 20% dani z pridanej hodnoty z oboch takýchto súm, teda 3,19 eur; pričom povinnosť na zaplatenie takejto náhrady uložil v odvolacom konaní plne neúspešnej žalobkyni v súlade s ust. § 149 ods. 1 O. s. p. k rukám advokáta vedľajšieho účastníka a to v zákonnej lehote 3 dní (§ 160 ods. 1 O. s. p. a nezistenie dôvodu pre výnimku z pravidla).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním. Ak povinnosti uložené uznesením súdu prvého stupňa v spojení s týmto uznesením nebudú splnené dobrovoľne, možno sa ich splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie.